షష్ఠ కాణ్డే - షష్ఠ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్॥ సువర్గాయేతిసువః-గాయ । వై । ఏతాని । లోకాయ । హూయన్తే । యత్ । దాక్షిణాని । ద్వాభ్యామ్ । గార్హపత్య ఇతిగార్హ-పత్యే । జుహోతి । ద్విపాదితిద్వి-పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతిప్రతి-స్థిత్యై । ఆగ్నీధ్ర ఇత్యాగ్నీ-ఇధ్రే । జుహోతి । అన్తరిక్షే । ఏవ । ఆ । క్రమతే । సదః । అభి । ఏతి । ఏతి । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । లోకమ్ । గమయతి । సౌర్యా । ఋగ్భ్యామిత్యృక్-భ్యామ్ । గార్హపత్య ఇతిగార్హ-పత్యే । జుహోతి । అముమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । లోకమ్ । సమారోహయతీతిసమ్-ఆరోహయతి । నయవత్యేతినయ-వత్యా । ఋచా । ఆగ్నీధ్ర ఇత్యాగ్నీ-ఇధ్రే । జుహోతి । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య । లోకస్య । అభినీత్యా ఇత్యభి-నీత్యై । దివమ్ । గచ్ఛ । సువః । పత । ఇతి । హిరణ్యమ్ ॥౧॥ హుత్వా । ఉదితి । గృహ్ణాతి । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । లోకమ్ । గమయతి । రూపేణ । వః । రూపమ్ । అభి । ఏతి । ఏమి । ఇతి । ఆహ । రూపేణ । హి । ఆసామ్ । రూపమ్ । అభి । ఏతి । ఏతి । యత్ । హిరణ్యేన । తుథః । వః । విశ్వవేదా ఇతివిశ్వ-వేదాః । వి । భజతు । ఇతి । ఆహ । తుథః । హ । స్మ । వై । విశ్వవేదా ఇతివిశ్వ-వేదాః । దేవానామ్ । దక్షిణాః । వి । భజతి । తేన । ఏవ । ఏనాః । వి । భజతి । ఏతత్ । తే । అగ్నే । రాధః ॥౨॥ ఏతి । ఏతి । సోమచ్యుతమితిసోమ-చ్యుతమ్ । ఇతి । ఆహ । సోమచ్యుతమితిసోమ-చ్యుతమ్ । హి । అస్య । రాధః । ఏతి । ఏతి । తత్ । మిత్రస్య । పథా । నయ । ఇతి । ఆహ । శాన్త్యై । ఋతస్య । పథా । ప్ర । ఇత । చన్ద్రదక్షిణా ఇతిచన్ద్ర-దక్షిణాః । ఇతి । ఆహ । సత్యమ్ । వై । ఋతమ్ । సత్యేన । ఏవ । ఏనాః । ఋతేన । వి । భజతి । యజ్ఞస్య । పథా

సువితా ।నయన్తీః ।ఇతి ।ఆహ । యజ్ఞస్య । హి ।ఏతాః ।పథా ।యన్తి ।యత్ ।దక్షిణాః । బ్రాహ్మణమ్ ।అద్య ।రాధ్యాసమ్ ॥౩॥ ఋషిమ్ ।ఆర్షేయమ్ ।ఇతి ।ఆహ ।ఏషః ।వై । బ్రాహ్మణః ।ఋషిః ।ఆర్షేయః ।యః ।శుశ్రువాన్ ।తస్మాత్ ।ఏవమ్ ।ఆహ ।వి ।ఇతి ।సువః । పశ్య ।వీతి ।అన్తరిక్షమ్ ।ఇతి ।ఆహ । సువర్గమితిసువః-గమ్ ।ఏవ ।ఏనమ్ ।లోకమ్ । గమయతి । యతస్వ । సదస్యైః ।ఇతి । ఆహ । మిత్రత్వాయేతిమిత్ర-త్వాయ । అస్మద్దాత్రా ఇత్యస్మత్-దాత్రాః ।దేవత్రేతిదేవ-త్రా । గచ్ఛత ।మధుమతీరితిమధు-మతీః । ప్రదాతార మితిప్ర-దాతారమ్ । ఏతి । విశత । ఇతి । ఆహ । వయమ్ । ఇహ । ప్రదాతారమితిప్ర-దాతారః స్మః ।అస్మాన్ ।అముత్ర । మధుమతీరితిమధు-మతీః ।ఏతి ।విశత ।ఇతి ॥౪॥ వావ । ఏతత్ । ఆహ । హిరణ్యమ్ । దదాతి । జ్యోతిః । వై । హిరణ్యమ్ । జ్యోతిః । ఏవ పురస్తాత్ ।ధత్తే । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య ।లోకస్య । అనుఖ్యాత్యా ఇత్యను-ఖ్యాత్యై । అగ్నీధ ఇత్యగ్ని-ఇధే । దదాతి । అగ్నిముఖానిత్యగ్ని-ముఖాన్ । ఏవ । ఋతూన్ । ప్రీణాతి । బ్రహ్మణే ।దదాతి । ప్రసూత్యా ఇతిప్ర-సూత్యై । హోత్రే ।దదాతి ।ఆత్మా ।వై ।ఏషః । యజ్ఞస్య యత్ । హోతా ।ఆత్మానమ్ ।ఏవ ।యజ్ఞస్య । దక్షిణాభిః । సమితి ।అర్ధయతి ॥౫॥ హిరణ్యగ్ంరాధోరాధ్యాసమముత్రమధుమతీరావిశతేత్యష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥౧॥

సమిష్టయజూగ్ంషీతిసమిష్ట-యజూగ్ంషి ।జుహోతి ।యజ్ఞస్య । సమిష్ట్యా ఇతి సమ్-ఇష్ట్యై ।యత్ ।వై ।యజ్ఞస్య । క్రూరమ్ ।యత్ । విలిష్టమితివి-లిష్టమ్ ।యత్ । అత్యేతీత్యతి-ఏతి ।యత్ ।న ।అత్యేతీత్యతి-ఏతి ।యత్ ।అతికరోతీత్యతి-కరోతి ।యత్ । న । అపీతి । కరోతి ।తత్ ।ఏవ ।తైః ।ప్రీణాతి ।నవ ।జుహోతి ।నవ ।వై ।పురుషే । ప్రాణా ఇతిప్ర-అనాః । పురుషేణ ।యజ్ఞః । సమ్మిత ఇతిసమ్-మితః ।యావాన్ । ఏవ ।యజ్ఞః ।

తమ్ । ప్రీణాతి । షట్ । ఋగ్మియాణి । జుహోతి । షట్ । వై । ఋతవః । ఋతూన్ । ఏవ ।
ప్రీణాతి । త్రీణి । యజూంషి ॥ ౧౮ ॥ త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ ।
ప్రీణాతి । యజ్ఞ । యజ్ఞమ్ । గచ్ఛ । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । గచ్ఛ । ఇతి । ఆహ ।
యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । గమయతి । స్వామ్ । యోనిమ్ । గచ్ఛ ।
ఇతి । ఆహ । స్వామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । యోనిమ్ । గమయతి । ఏషః । తే । యజ్ఞ ।
యజ్ఞపత ఇతి యజ్ఞ-పతే । సహసూక్తవాక ఇతి సహ-సూక్తవాకః । సువీర ఇతి సు-వీరః । ఇతి ।
ఆహ । యజమానే । ఏవ । వీర్యమ్ । దధాతి । వాసిష్ఠః । హ । సాత్యహవ్య ఇతి సాత్య-
హవ్యః । దేవభాగమితి దేవ-భాగమ్ । పప్రచ్ఛ । యత్ । సృఞ్జయాన్ । బహుయాజిన ఇతి బహు-
యాజినః । అయీయజః । యజ్ఞే ॥ ౧౯ ॥ యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । అతిష్ఠిపా౩ః । యజ్ఞపతా౩వి
తియజ్ఞ-పతా౩ఉ । ఇతి । సః । హ । ఉవాచ । యజ్ఞపతావితి యజ్ఞ-పతౌ । ఇతి । సత్యాత్ ।
వై । సృఞ్జయాః । పరేతి । బభూవుః । ఇతి । హ । ఉవాచ । యజ్ఞే । వావ । యజ్ఞః ।
ప్రతిష్ఠాప్య ఇతి ప్రతి-స్థాప్యః । ఆసీత్ । యజమానస్య । అపరాభావాయేత్యపరా-భావాయ ।
ఇతి । దేవాః । గాతువిద ఇతి గాతు-విదః । గాతుమ్ । విత్త్వా । గాతుమ్ । ఇత । ఇతి । ఆహ ।
యజ్ఞే । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । యజమానస్య । అపరాభావాయేత్యపరా-
భావాయ ॥ ౨౦ ॥ యజూంషియజ్ఞేఏకచత్వారింశచ్చ ॥ ౨ ॥

అవభృథయజూంషీత్యవభృథ-యజూంషి । జుహోతి । యత్ । ఏవ ।
అర్వాచీనమ్ । ఏకహాయనాదిత్యేక-హాయనాత్ । ఏనః । కరోతి । తత్ । ఏవ । తైః । అవేతి ।
యజతే । అపః । అవభృథమిత్యవ-భృథమ్ । అవేతి । ఏతి । అప్స్విత్యప్-సు । వై । వరుణః ।
సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । వరుణమ్ । అవేతి । యజతే । వర్త్మనా । వై । అన్విత్యేత్యను-

ఇత్యు । యజ్ఞమ్ । రక్షాగ్ంసి । జిఘాగ్ంసన్తి । సామ్నా । ప్రస్తోతేతి ప్ర-స్తోతా । అన్వైతీత్యను-అవైతి । సామ । వై । రక్షోహేతి రక్షః-హా । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । త్రిః । నిధనమితి ని-ధనమ్ । ఉపేతి । ఏతి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏభ్యః । ఏవ । లోకేభ్యః । రక్షాగ్ంసి ॥౯॥ అపేతి । హన్తి । పురుషపురుష ఇతి పురుష-పురుషః । నిధనమితి ని-ధనమ్ । ఉపేతి । ఏతి । పురుషః పురుష ఇతి పురుష-పురుషః । హి । రక్షస్వీ । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । ఉరుమ్ । హి । రాజా । వరుణః । చకార । ఇతి । ఆహ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । శతమ్ । తే । రాజన్న్ । భిషజః । సహస్రమ్ । ఇతి । ఆహ । భేషజమ్ । ఏవ । అస్మై । కరోతి । అభిష్ఠిత ఇత్యభి-స్థితః । వరుణస్య । పాశః । ఇతి । ఆహ । వరుణపాశమితి వరుణ-పాశమ్ । ఏవ । అభీతి । తిష్ఠతి । బర్హిః । అభీతి । జుహోతి । ఆహుతీనామిత్యా-హుతీనామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । అథో ఇతి । అగ్నివతీత్యగ్ని-వతి । ఏవ । జుహోతి । అపబర్హిష ఇత్యప-బర్హిషః । ప్రయాజానితి ప్ర-యాజాన్ ॥౧౦॥ యజతి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । వై । బర్హిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । ఆజ్యభాగావిత్యాజ్య-భాగౌ । యజతి । యజ్ఞస్య । ఏవ । చక్షుషీ ఇతి । న । అన్తః । ఏతి । వరుణమ్ । యజతి । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । ముఞ్చతి । అగ్నీవరుణావిత్యగ్నీ-వరుణౌ । యజతి । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । అపబర్హిషావిత్యప-బర్హిషౌ । అనూయాజావిత్యను-యాజౌ । యజతి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । వై । బర్హిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । చతురః । ప్రయాజానితి ప్ర-యాజాన్ । యజతి । ద్వౌ । అనూయాజావిత్యను-యాజౌ । షట్ । సమితి । పద్యన్తే । షట్ । వై । ఋతవః ॥౧౧॥

యుతమ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అవభృథేత్యవ-భృథ । నిచఙ్కుణేతిని-చఙ్కుణ । ఇతి । ఆహ । యథోదితమితియథా-ఉదితమ్ । ఏవ । వరుణమ్ । అవేతి । యజతే । సముద్రే । తే । హృదయమ్ । అప్స్విత్యప్-సు । అన్తః । ఇతి । ఆహ । సముద్రే । హి । అన్తః । వరుణః । సమితి । త్వా । విశన్తు । ఓషధీః । ఉత । ఆపః । ఇతి । ఆహ । అద్భిరిత్యత్-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । ఓషధీభిరిత్యోషధి-భిః । సమ్యఞ్చమ్ । దధాతి । దేవీః । ఆపః । ఏషః । వః । గర్భః । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । పశవః । వై ॥౧౨॥ సోమః । యత్ । భిన్దూనామ్ । భక్షయేత్ । పశుమానితిపశు-మాన్ । స్యాత్ । వరుణః । తు । ఏనమ్ । గృహ్ణీయాత్ । యత్ । న । భక్షయేత్ । అపశుః । స్యాత్ । న । ఏనమ్ । వరుణః । గృహ్ణీయాత్ । ఉపస్పృశ్యమిత్యుప-స్పృశ్యమ్ । ఏవ । పశుమానితిపశు-మాన్ । భవతి । న । ఏనమ్ । వరుణః । గృహ్ణాతి । ప్రతియుతఇతిప్రతి-యుతః । వరుణస్య । పాశః । ఇతి । ఆహ । వరుణపాశాదితివరుణ-పాశాత్ । ఏవ । నిరితి । ముచ్యతే । అప్రతీక్షమిత్యప్రతి-ఈక్షమ్ । ఏతి । యన్తి । వరుణస్య । అన్తర్హిత్యాఇత్యన్తః-హిత్యై । ఏధః । అసి । ఏధిషీమహి । ఇతి । ఆహ । సమిధేతిసమ్-ఇధా । ఏవ । అగ్నిమ్ । నమస్యన్తః । ఉపాయన్తీత్యుప-ఆయన్తి । తేజః । అసి । తేజః । మయి । ధేహి । ఇతి । ఆహ । తేజః । ఏవ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే ॥౧౩॥

॥ రక్షాగ్ంసిప్రయాజాన్పృతవోవైనమస్యన్తోద్వాదశచ ॥౩॥

స్ఫ్యేన । వేదిమ్ । ఉదితి । హన్తి । రథాక్షేణేతిరథ-అక్షేణ । వీతి । మిమీతే । యూపమ్ । మినోతి । త్రివృతమితిత్రి-వృతమ్ । ఏవ । వజ్రమ్ । సమ్భృత్యేతిసమ్-భృత్య । భ్రాతృవ్యాయ । ప్రేతి । హరతి । స్తృత్యై । యత్ । అన్తర్వేదీత్యన్తః-వేది । మినుయాత్ । దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ । అభీతి । జయేత్ । యత్ । బహిర్వేదీతిబహిః-వేది । మనుష్య

లోకమితిమనగస్య-లోకమ్ । వేద్యన్తస్యేతివేది-అన్తస్య । సమ్మావితిసమ్-ఔ । మినోతి ।
ఉభయోః । లోకయోః । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । ఉపరసమ్మితామిత్యుపర-సమ్మితామ్ ।
మినుయాత్ । పితృలోకకామస్యేతిపితృలోక-కామస్య । రశనసమ్మితామితిరశన-సమ్మితామ్
మనుష్యలోకకామస్యేతిమనుష్యలోక-కామస్య । చషాలసమ్మితామితిచషాల-సమ్మితామ్
ఇన్ద్రియకామస్యేతీన్ద్రియ-కామస్య । సర్వాన్ । సమాన్ । ప్రతిష్ఠాకామస్యేతిప్రతిష్ఠా-కామస్య
యే । త్రయః । మధ్యమాః । తాన్ । సమాన్ । పశుకామస్యేతిపశు-కామస్య । ఏతాన్ । వై
॥౧౪॥ అన్వితి । పశవః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । పశుమానితిపశు-మాన్ । ఏవ । భవతి ।
వ్యతిషజేదితివి-అతిషజేత్ । ఇతరాన్ । ప్రజయేతిప్ర-జయా । ఏవ । పశుభిరితిపశు-
భిః । వ్యతిషజతీతివి-అతిషజతి । యమ్ । కామయేత । ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః ।
స్యాత్ । ఇతి । గర్తమితమితిగర్త-మితమ్ । తస్య । మినుయాత్ । ఉత్తరార్ధ్యమిత్యుత్తర-
అర్ధ్యమ్ । వర్షిష్ఠమ్ । అథ । హ్రసీయాగ్ంసమ్ । ఏషా । వై । గర్తమిదితిగర్త-మిత్ । యస్య ।
ఏవమ్ । మినోతి । తాజక్ । ప్రేతి । మీయతే । దక్షిణార్ధ్యమితిదక్షిణ-అర్ధ్యమ్ । వర్షిష్ఠమ్ ।
మినుయాత్ । సువర్గకామస్యేతిసువర్గ-కామస్య । అథ । హ్రసీయాగ్ంసమ్ । ఆక్రమణమిత్యా-
క్రమణమ్ । ఏవ । తత్ । సేతుమ్ । యజమానః । కురుతే । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య । లోకస్య
సమష్ట్యా ఇతిసమ్-అష్ట్యై ॥౧౫॥ యత్ । ఏకస్మిన్న్ । యూపే । ద్వే ఇతి । రశనే ఇతి । పరివ్యయ
తీతిపరి-వ్యయతి । తస్మాత్ । ఏకః । ద్వే ఇతి । జాయే ఇతి । విన్దతే । యత్ । న । ఏకామ్ ।
రశనామ్ । ద్వయోః । యూపయోః । పరివ్యయతీతిపరి-వ్యయతి । తస్మాత్ । న । ఏకా । ద్వౌ
పతీ ఇతి । విన్దతే । యమ్ । కామయేత । స్త్రీ । అస్య । జాయేత । ఇతి । ఉపాన్త ఇత్యుప-అన్తే ।
తస్య । వ్యతిషజేదితివి-అతిషజేత్ । స్త్రీ । ఏవ । అస్య । జాయతే । యమ్ । కామయేత ।

పశుమాన్ ।అస్య ।జాయతే ।ఇతి ।అగ్నిమిత్యగ్ని-ఇష్టమ్ ।అస్య ।వ్రతీ ।ప్రత్యక్షేత్ ।పశుమాన్ ।
ఏవ । అస్య ॥౧౬॥ జాయతే । అసురాః । వై । దేవాన్ । దక్షిణతః ।ఉపేతి ।అనయన్ ।
తాన్ ।దేవాః ।ఉపశయేనేత్యుప-శయేన ।ఏవ । అపేతి ।అనుదన్త ।తత్ ।ఉపశయస్యేత్యుప-
శయస్య । ఉపశయత్వమిత్యుపశయ-త్వమ్ । యత్ । దక్షిణతః । ఉపశయ ఇత్యుప-
శయః । ఉపశయ ఇత్యుప-శయః । భ్రాతృవ్యాపనుత్త్యా ఇతి భ్రాతృవ్య-అపనుత్త్యై ।సర్వే ।వై
అన్యే । యూపాః ।పశుమన్త ఇతి పశు-మన్తః ।అథ । ఉపశయ ఇత్యుప-శయః ।ఏవ ।
అపశుః । తస్య ।యజమానః ।పశుః ।యత్ ।న ।నిర్దిశేదితి నిః-దిశేత్ ।ఆర్తిమ్ ।ఆ ।
ఋచ్ఛేత్ । యజమానః ।అసౌ ।తే ।పశుః ।ఇతి ।నిరితి ।దిశేత్ । యమ్ ।ద్విష్యాత్ ।యమ్
ఏవ ॥౧౭॥ ద్వేష్టి ।తమ్ ।అస్మై ।పశుమ్ ।నిరితి ।దిశతి ।యది । న । ద్విష్యాత్ ।ఆఖుః ।
తే । పశుః ।ఇతి ।బ్రూయాత్ ।న ।గ్రామ్యాన్ ।పశూన్ ।హినస్తి ।న । ఆరణ్యాన్ ।
ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః ।అసృజత । సః । అన్నాద్యేనేత్యన్న-అద్యేన
వీతి అస్రుత ।సః । ఏతామ్ ।ఏకాదశినీమ్ ।అపశ్యత్ ।తయా ।వై ।సః ।అన్నాద్యమిత్యన్న-
అద్యమ్ ।అవేతి । అరున్ధ ।యత్ ।దశ ।యూపాః ।భవన్తి ।దశాక్షరేతి దశ-అక్షరా ।విరాడితి
వి-రాట్ । అన్నమ్ । విరాడితి వి-రాట్ । విరాజేతి వి-రాజా । ఏవ । అన్నాద్యమిత్యన్న-
అద్యమ్ ।అవేతి ।రున్ధే ॥౧౮॥ యః । ఏకాదశః । స్తనః ।ఏవ ।అస్యై ।సః ।దుహే ।ఏవ ।
ఏనామ్ । తేన ।వజ్రః । వై ।ఏషా ।సమితి ।మీయతే ।యత్ ।ఏకాదశినీ ।సా ।ఈశ్వరా ।
పురస్తాత్ । ప్రత్యఞ్చమ్ । యజ్ఞమ్ ।సమ్మర్దితోరితి సమ్-మర్దితోః ।యత్ । పాత్నీవత
మితి పాత్నీ-వతమ్ । మినోతి । యజ్ఞస్య ।ప్రతీతి ।ఉత్తబ్ధ్యా ఇత్యుత్-స్తబ్ధ్యై । సయుత్వాయేతి
సయు-త్వాయ ॥౧౯॥ వైనమస్య పశుమానేవాస్య యమేవదుస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥౪॥

ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అసృజత । సః । రిరిచానః ।
అమన్యత । సః । ఏతామ్ ।ఏకాదశినీమ్ ।అపశ్యత్ ।తయా ।వై ।సః ।ఆయుః ।ఇన్ద్రియమ్।
వీర్యమ్ ।ఆత్మన్న్ ।అధత్త ।ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।ఇవ ।ఖలు ।వై ।ఏషః ।సృజతే ।యః ।యజతే।
సః ।ఏతర్హి ।రిరిచానః ।ఇవ ।యత్ ।ఏషా ।ఏకాదశినీ ।భవతి ।ఆయుః ।ఏవ ।తయా ।
ఇన్ద్రియమ్ ।వీర్యమ్ ।యజమానః ।ఆత్మన్న్ ।ధత్తే ।ప్రేతి ।ఏవ ।ఆగ్నేయేన ।వాపయతి ।
మిథునమ్ ।సారస్వత్యా ।కరోతి ।రేతః ॥ ౨౦ ॥ సౌమ్యేన ।దధాతి ।ప్రేతి ।జనయతి ।పౌష్ణేన।
బార్హస్పత్యః ।భవతి ।బ్రహ్మ ।వై ।దేవానామ్ ।బృహస్పతిః ।బ్రహ్మణా ।ఏవ ।అస్మై ।ప్రజాఇతి
ప్ర-జాః ।ప్రేతి ।జనయతి ।వైశ్వదేవఇతివైశ్వ-దేవః ।భవతి । వైశ్వదేవ్యఇతివైశ్వ-దేవ్యః ।
వై ।ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।ఏవ ।అస్మై । ప్రేతి । జనయతి । ఇన్ద్రియమ్ ।
ఏవ ।ఐన్ద్రేణ ।అవేతి ।రున్ధే ।విశమ్ ।మారుతేన ।ఓజః ।బలమ్ ।ఐన్ద్రాగ్నేనేత్యైన్ద్ర-అగ్నేన ।
ప్రసవాయేతిప్ర-సవాయ । సావిత్రః । నిర్వరుణత్వాయేతినిర్వరుణ-త్వాయ । వారుణః ।
మధ్యతః ।ఐన్ద్రమ్ ।ఏతి ।లభతే ।మధ్యతః ।ఏవ ।ఇన్ద్రియమ్ ।యజమానే ।దధాతి ॥ ౨౧ ॥
పురస్తాత్ ।ఐన్ద్రస్య ।వైశ్వదేవమితివైశ్వ-దేవమ్ ।ఏతి ।లభతే । వైశ్వదేవమితివైశ్వ- దేవమ్।
వై ।అన్నమ్ ।అన్నమ్ ।ఏవ ।పురస్తాత్ ।ధత్తే ।తస్మాత్ ।పురస్తాత్ ।అన్నమ్ ।అద్యతే ।
ఐన్ద్రమ్। ఆలభ్యేత్యా-లభ్య ।మారుతమ్ । ఏతి ।లభతే ।విట్ । వై ।మరుతః ।విశమ్ । ఏవ
అస్మై । అన్వితి ।బధ్నాతి ।యది ।కామయేత ।యః ।అవగతఇత్యవ-గతః ।సః । అపేతి ।
రుధ్యతామ్। యః ।అపరుద్ధఇత్యప-రుద్ధః ।సః ।అవేతి । గచ్ఛతు । ఇతి । ఐన్ద్రస్య । లోకే
వారుణమ్ । ఏతి । లభేత ।వారుణస్య ।లోకే ।ఐన్ద్రమ్ ॥ ౨౨ ॥ యః ।ఏవ ।అవగతఇత్యవ-
గతః ।సః । అపేతి ।రుధ్యతే ।యః ।అపరుద్ధఇత్యప-రుద్ధః ।సః ।అవేతి ।గచ్ఛతి ।యది ।

కామయేత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ముహ్యేయుః । ఇతి । పశూన్ । వ్యతిషజేదితి వి-అతిషజేత్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । మోహయతి । యత్ । అభివాహత ఇత్యభి-వాహతః । అపామ్ । వారుణమ్ । ఆలభేతేత్యా-లభేత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । వరుణః । గృహ్ణీయాత్ । దక్షిణతః । ఉదఞ్చమ్ । ఏతి । లభేత । అపవాహత ఇత్యప-వాహతః । అపామ్ । ప్రజానామితి ప్ర-జానామ్ । అవరుణగ్రాహాయేత్యవరుణ-గ్రాహాయ ॥ ౨౩ ॥

॥ రేతోయజమానేదధాతిలోకఅన్నగ్ంసప్త త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

ఇన్ద్రః । పత్నియా । మనుమ్ । అయాజయత్ । తామ్ । పర్యగ్నికృతామితి పర్యగ్ని-కృతామ్ । ఉదితి । అసృజత్ । తయా । మనుః । ఆర్ధ్నోత్ । యత్ । పర్యగ్నికృతమితి పర్యగ్ని-కృతమ్ । పాత్నీవతమితి పాత్నీ-వతమ్ । ఉత్సృజతీత్యుత్-సృజతి । యామ్ । ఏవ । మనుః । ఋద్ధిమ్ । ఆర్ధ్నోత్ । తామ్ । ఏవ । యజమానః । ఋధ్నోతి । యజ్ఞస్య । వై । అప్రతిష్ఠితాదిత్యప్రతి-స్థితాత్ । యజ్ఞః । పరేతి । భవతి । యజ్ఞమ్ । పరాభవన్తమితి పరా-భవన్తమ్ । యజమానః । అను । పరేతి । భవతి । యత్ । ఆజ్యేన । పాత్నీవతమితి పాత్నీ-వతమ్ । సగ్గ్ంస్థాపయతీతి సమ్-స్థాపయతి । యజ్ఞస్య । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । యజ్ఞమ్ । ప్రతితిష్ఠన్తమితి ప్రతి-తిష్ఠన్తమ్ । యజమానః । అను । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఇష్టమ్ । వపయా ॥ ౨౪ ॥ భవతి । అనిష్టమ్ । వశయా । అథ । పాత్నీవతేనేతి పాత్నీ-వతేన । ప్రేతి । చరతి । తీర్థే । ఏవ । ప్రేతి । చరతి । అథో ఇతి । ఏతర్హి । ఏవ । అస్య । యామః । త్వాష్ట్రః । భవతి । త్వష్టా । వై । రేతసః । సిక్తస్య । రూపాణి । వీతి । కరోతి । తమ్ । ఏవ । వృషాణమ్ । పత్నీషు । అపీతి । సృజతి । సః । అస్మై । రూపాణి । వీతి । కరోతి ॥ ౨౫ ॥ వపయాషట్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

ఘ్నన్తి । వై । ఏతత్ । సోమమ్ । యత్ । అభిషుణ్వన్తీత్యభి-సున్వన్తి । యత్ ।

సౌమ్యా భవతి । యథా । మృతాయ । అనుస్తరణీమిత్యను-స్తరణీమ్ । ఘ్నన్తి । తాదృక్ ।
ఏవ । తత్ । యత్ । ఉత్తరార్ధ ఇత్యుత్తర-అర్ధే । వా । మధ్యే । వా । జుహుయాత్ । దేవతాభ్యః ।
సమదమితి స-మదమ్ । దధ్యాత్ । దక్షిణార్ధ ఇతి దక్షిణ-అర్ధే । జుహోతి । ఏషా । వై । పితృణామ్ ।
దిక్ । స్వాయామ్ । ఏవ । దిశి । పితౄన్ । నిరవదయత ఇతి నిః-అవదయతే । ఉద్గాతృభ్య ఇత్యు
ద్గాతృ-భ్యః । హరన్తి । సామదేవత్య ఇతి సామ-దేవత్యః । వై । సౌమ్యః । యత్ । ఏవ ।
సామ్నః । ఛమ్బట్కుర్వన్తీతి ఛమ్బట్-కుర్వన్తి । తస్య । ఏవ । సః । శాన్తిః । అవే ॥౨౬॥
క్షన్తే । పవిత్రమ్ । వై । సౌమ్యః । ఆత్మానమ్ । ఏవ । పవయన్తే । యః । ఆత్మానమ్ । న ।
పరిపశ్యేదితి పరి-పశ్యేత్ । ఇతాసురితీత-అసుః । స్యాత్ । అభిదదిమిత్యభి-దదిమ్ । కృత్వా
అవేక్షేత । తస్మిన్ । హి । ఆత్మానమ్ । పరిపశ్యతీతి పరి-పశ్యతి । అథో ఇతి । ఆత్మానమ్
ఏవ । పవయతే । యః । గతమనా ఇతి గత-మనాః । స్యాత్ । సః । అవేక్షేత । యత్ । మే
మనః । పరాగతమితి పరా-గతమ్ । యత్ । వా । మే । అపరాగతమిత్యపరా-గతమ్ ॥
రాజ్ఞా । సోమేన । తత్ । వయమ్ । అస్మాసు । ధారయామసి । ఇతి । మనః । ఏవ । ఆత్మన్ ।
దాధార ॥౨౭॥ న । గతమనా ఇతి గత-మనాః । భవతి । అపేతి । వై । తృతీయసవన ఇతి
తృతీయ-సవనే । యజ్ఞః । క్రామతి । ఈజానాత్ । అనీజానమ్ । అభీతి । ఆగ్నావైష్ణవ్యేత్యాగ్నా-
వైష్ణవ్యా । ఋచా । ఘృతస్య । యజతి । అగ్నిః । సర్వాః । దేవతాః । విష్ణుః । యజ్ఞః । దేవతాః ।
చ । ఏవ । యజ్ఞమ్ । చ । దాధార । ఉపాగ్ంశ్విత్యుప-అగ్ంశు । యజతి । మిథునత్వాయేతి
మిథున-త్వాయ । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । మిత్రః । యజ్ఞస్య । స్విష్టమితి
సు-ఇష్టమ్ । యువతే । వరుణః । దురిష్టమితి దుః-ఇష్టమ్ । క్వ । తర్హి । యజ్ఞః । క్వ ।
యజమానః । భవతి । ఇతి । యత్ । మైత్రావరుణీమితి మైత్రా-వరుణీమ్ । వశామ్ ।

ఆలభత ఇత్యా-లభతే । మిత్రేణ । ఏవ ॥ ౨౮॥ యజ్ఞస్య । స్విష్టమితి సు-ఇష్టమ్ । శమయతి । వరుణేన । దురిష్టమితి దుః-ఇష్టమ్ । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । యజ్ఞః । యజమానః । యథా । వై । లాఙ్గలేన । ఉర్వరామ్ । ప్రభిన్దన్తీతి ప్ర-భిన్దన్తి । ఏవమ్ । ఋక్సామే ఇత్యృక్-సామే । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । భిన్తః । యత్ । మైత్రావరుణీమితి మైత్రా-వరుణీమ్ । వశామ్ । ఆలభత ఇత్యా-లభతే । యజ్ఞాయ । ఏవ । ప్రభిన్నాయేతి ప్ర-భిన్నాయ । మత్యమ్ । అన్వవాస్యతీత్యను-అవాస్యతి । శాన్త్యై । యాతయామానీతి యాత-యామాని । వై । ఏతస్య । ఛన్దాంసి । యః । ఈజానః । ఛన్దసామ్ । ఏషః । రసః । యత్ । వశా । యత్ । మైత్రావరుణీమితి మైత్రా-వరుణీమ్ । వశామ్ । ఆలభత ఇత్యా-లభతే । ఛన్దాంసి । ఏవ । పునః । ఏతి । ప్రీణాతి । అయాతయామత్వాయేత్యయాతయామ-త్వాయ । అథో ఇతి । ఛన్దస్స్వితి ఛన్దః-సు । ఏవ । రసమ్ । దధాతి ॥ ౨౯॥

॥ అపదాధారమిత్రేణైవషడ్వింశతిశ్చ ॥ ౮॥

దేవాః । వై । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । వీతి । అభజన్త । తతః । యత్ । అత్యశిష్యతేత్యతి-అశిష్యత । తత్ । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । అభవన్ । తత్ । అతిగ్రాహ్యాణామిత్యతి-గ్రాహ్యాణామ్ । అతిగ్రాహ్యత్వమిత్యతిగ్రాహ్య-త్వమ్ । యత్ । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । గృహ్యన్తే । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । తత్ । వీర్యమ్ । యజమానః । ఆత్మన్ । ధత్తే । తేజః । ఆగ్నేయేన । ఇన్ద్రియమ్ । ఐన్ద్రేణ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । సౌర్యేణ । ఉపస్తమ్భనమిత్యుప-స్తమ్భనమ్ । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । చక్రే ఇతి । పృష్ఠాని । యత్ । పృష్ఠ్యే । న । గృహ్ణీయాత్ । ప్రాఞ్చమ్ । యజ్ఞమ్ । పృష్ఠాని । సమితి । మృణీయుః । యత్ । ఉక్థే ॥ ౩౦॥ గృహ్ణీయాత్ । ప్రత్యఞ్చమ్ । యజ్ఞమ్ । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । సమితి । మృణీయుః । విశ్వజితీతి విశ్వ-జితి । సర్వపృష్ఠ ఇతి సర్వ-పృష్ఠే । గ్రహీతవ్యాః । యజ్ఞస్య ।

సవీర్యత్వాయేతిసవీర్య-త్వాయ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః । యజ్ఞాన్ । వ్యాదిశదితివి-అదిశత్ । సః । ప్రియాః । తనూః । అప । ని । అధత్త । తత్ । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । అభవన్ । వితనురితివి-తనుః । తస్య । యజ్ఞః । ఇతి । ఆహుః । యస్య । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । న । గృహ్యన్తే । ఇతి । అపి । అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమే । గ్రహీతవ్యాః । యజ్ఞస్య । సతనుత్వాయేతిసతను-త్వాయ । దేవతాః । వై । సర్వాః । సదృశీః । అసన్ । తాః । న । వ్యావృతమితివి-ఆవృతమ్ । అగచ్ఛన్ । తే । దేవాః ॥౨౧॥ ఏతే । ఏతాన్ । గ్రహాన్ । అపశ్యన్ । తాన్ । అగృహ్ణత । ఆగ్నేయమ్ । అగ్నిః । ఐన్ద్రమ్ । ఇన్ద్రః । సౌర్యమ్ । సూర్యః । తతః । వై । తే । అన్యాభిః । దేవతాభిః । వ్యావృతమితివి-ఆవృతమ్ । అగచ్ఛన్ । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । ఏతే । గ్రహాః । గృహ్యన్తే । వ్యావృతమితివి-ఆవృతమ్ । ఏవ । పాప్మనా । భ్రాతృవ్యేణ । గచ్ఛతి । ఇమే । లోకాః । జ్యోతిష్మన్తః । సమావద్వీర్యాణీతిసమావత్-వీర్యాణి । కార్యాః । ఇతి । ఆహుః । ఆగ్నేయేన । అస్మిన్ । లోకే । జ్యోతిః । ధత్తే । ఐన్ద్రేణ । అన్తరిక్షే । ఇన్ద్రవాయూ ఇతీన్ద్ర-వాయూ । హి । సయుజావితిస-యుజౌ । సౌర్యేణ । అముష్మిన్ । లోకే ॥౨౨॥ జ్యోతిః । ధత్తే । జ్యోతిష్మన్తః । అస్మై । ఇమే । లోకాః । భవన్తి । సమావద్వీర్యాణీతిసమావత్-వీర్యాణి । ఏనాన్ । కురుతే । ఏతాన్ । వై । గ్రహాన్ । బమ్బావిశ్వవయసావితి బమ్బా-విశ్వవయసౌ । అవిదతామ్ । తాభ్యామ్ । ఇమే । లోకాః । పరాఞ్చః । చ । అర్వాఞ్చః । చ । ప్రేతి । అభుః । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । ఏతే । గ్రహాః । గృహ్యన్తే । ప్రేతి । అస్మై । ఇమే । లోకాః । పరాఞ్చః । చ । అర్వాఞ్చః । చ । భాన్తి ॥౨౩॥

॥ ఉక్థేదేవాఅముష్మిన్లోకేపరాఞ్చశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౫॥

దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే । అకుర్వత । తత్ । అసురాః । అకుర్వత । తే ।

దేవాః ।అదాభ్యే ఛన్దాగంసి సవనాని సమ్ ।అస్థాపయన్ ।తతః ।దేవాః ।అభవన్ ।
పరేతి ।అసురాః ।యస్య ।ఏవమ్ ।విదుషః ।అదాభ్యః ।గృహ్యతే ।భవతి ।ఆత్మనా ।పరేతి ।
అస్య ।భ్రాతృవ్యః । భవతి ।యత్ ।వై ।దేవాః ।అసురాన్ ।అదాభ్యేన ।అదభ్నువన్ ।తత్ ।
అదాభ్యస్య । అదాభ్యత్వమిత్యదాభ్య-త్వమ్ । యః । ఏవమ్ । వేద । దభ్నోతి । ఏవ ।
భ్రాతృవ్యమ్ । న ।ఏనమ్ ।భ్రాతృవ్యః । దభ్నోతి ॥౫౦॥ ఏషా ।వై ।ప్రజాపతేరితిప్రజా-
పతేః ।అతిమోక్షిణీత్యతి-మోక్షిణీ ।నామ । తనూః ।యత్ ।అదాభ్యః ।ఉపనద్ధస్యేత్యుప-
నద్ధస్య । గృహ్ణాతి । అతిముక్త్యా ఇత్యతి-ముక్త్యై । అతి । పాప్మానమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ ।
ముచ్యతే । యః । ఏవమ్ । వేద । ఘ్నన్తి ।వై ।ఏతత్ । సోమమ్ । యత్ ।అభిషుణ్వన్తీత్యభి-
సున్వన్తి ।సోమే ।హన్యమానే ।యజ్ఞః ।హన్యతే ।యజ్ఞే । యజమానః ।బ్రహ్మవాదిన ఇతిబ్రహ్మ-
వాదినః ।వదన్తి ।కిమ్ ।తత్ ।యజ్ఞే ।యజమానః ।కురుతే ।యేన ।జీవన్ ।సువర్గమితి
సువః-గమ్ ।లోకమ్ ।ఏతి ।ఇతి ।జీవగ్రహ ఇతి జీవ-గ్రహః ।వై ।ఏషః ।యత్ ।అదాభ్యః ।
అనభిషుతస్యేత్యనభి-సుతస్య । గృహ్ణాతి । జీవన్తమ్ । ఏవ । ఏనమ్ ।సువర్గమితిసువః-
గమ్ ।లోకమ్ ।గమయతి ।వీతి ।వై ।ఏతత్ ।యజ్ఞమ్ । ఛిన్దన్తి ।యత్ ।అదాభ్యే । సగ్ంస్థాప
యన్తీతిసమ్-స్థాపయన్తి ।అగ్ంశూన్ ।అపీతి ।సృజతి ।యజ్ఞస్య ।సన్తత్యా ఇతిసమ్-తత్యై
॥౩౭॥ దభ్నోత్యనభిషుతస్యగృహ్ణాత్యేకాన్నవిగ్ంశతిశ్చ ॥౯॥

దేవాః । వై । ప్రబాహుగితిప్ర-బాహుక్ । గ్రహాన్ । అగృహ్ణత । సః । ఏతమ్ ।
ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । అగ్ంశుమ్ ।అపశ్యత్ । తమ్ । అగృహ్ణీత । తేన । వై । సః ।
ఆర్ధ్నోత్ । యస్య । ఏవమ్ ।విదుషః ।అగ్ంశుః ।గృహ్యతే ।ఋధ్నోతి । ఏవ । సకృదభిషుతస్యేతి
సకృత్-అభిషుతస్య । గృహ్ణాతి । సకృత్ । హి ।సః । తేన ।ఆర్ధ్నోత్ ।మనసా । గృహ్ణాతి ।

మనః । ఏవ । హి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై । ఔదుమ్బరేణ
గృహ్ణాతి । ఊర్క్ । వై । ఉదుమ్బరః । ఊర్జమ్ । ఏవ । అవ । రున్ధే । చతుఃస్రక్తీతి చతుః-
స్రక్తి । భవతి । దిక్షు ॥ ౨౬ ॥ ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । యః । వై । అగ్రంశోః । ఆయతనమిత్యా-
యతనమ్ । వేద । ఆయతనవానిత్యాయతన-వాన్ । భవతి । వామదేవ్యమితి వామ-దేవ్యమ్ ।
ఇతి । సామ । తత్ । వై । అస్య । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । మనసా । గాయమానః ।
గృహ్ణాతి । ఆయతనవానిత్యాయతన-వాన్ । ఏవ । భవతి । యత్ । అధ్వర్యుః । అగ్రంశుమ్ ।
గృహ్ణన్ । న । అర్ధయేత్ । ఉభాభ్యామ్ । నః । ఋధ్యేత । అధ్వర్యవే । చ । యజమానాయ । చ ।
యత్ । అర్ధయేత్ । ఉభాభ్యామ్ । ఋధ్యేత । అనవానమిత్యనవ-ఆనమ్ । గృహ్ణాతి । సా ।
ఏవ । అస్య । ఋద్ధిః । హిరణ్యమ్ । అభి । వీతి । అనితి । అమృతమ్ । వై । హిరణ్యమ్ ।
ఆయుః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ఆయుషా । ఏవ । అమృతమ్ । అభీతి । ధినోతి । శతమానమితి
శత-మానమ్ । భవతి । శతాయురితి శత-ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః ।
ఆయుషి । ఏవ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ॥ ౨౭ ॥ దిక్ష్వనితి విగ్రంశతిశ్చ ॥ ౧౦ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః । యజ్ఞాన్ । వ్యాదిశదితి వి-ఆదిశత్ । సః ।
రిరిచానః । అమన్యత । సః । యజ్ఞానామ్ । షోడశధేతి షోడశ-ధా । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ ।
ఆత్మానమ్ । అభి । సమితి । అక్ఖిదత్ । తత్ । షోడశీ । అభవత్ । న । వై । షోడశీ । నామ ।
యజ్ఞః । అస్తి । యత్ । వావ । షోడశమ్ । స్తోత్రమ్ । షోడశమ్ । శస్త్రమ్ । తేన । షోడశీ ।
తత్ । షోడశినః । షోడశిత్వమితి షోడశి-త్వమ్ । యత్ । షోడశీ । గృహ్యతే । ఇన్ద్రియమ్ ।
ఏవ । తత్ । వీర్యమ్ । యజమానః । ఆత్మన్ । ధత్తే । దేవేభ్యః । వై । సువర్గ ఇతి సువః-
గః । లోకః ॥ ౨౮ ॥ న । ప్రేతి । అభవత్ । తే । ఏతమ్ । షోడశినమ్ । అపశ్యన్ । తమ్ ।

అగృహ్ణాత । తతః । వై । తేభ్యః । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । ప్రేతి । అభవత్ । యత్ ।
షోడశీ । గృహ్యతే । సువర్గస్యేతి సువః-గస్య । లోకస్య । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । ఇన్ద్రః ।
వై । దేవానామ్ । ఆనుజావర ఇత్యనుజ-అవరః । ఆసీత్ । సః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-
పతిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । తస్మై । ఏతమ్ । షోడశినమ్ । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తమ్ ।
అగృహ్ణాత । తతః । వై । సః । అగ్రమ్ । దేవతానామ్ । పరీతి । ఐత్ । యస్య । ఏవమ్ ।
విదుషః । షోడశీ । గృహ్యతే ॥౩౯॥ అగ్రమ్ । ఏవ । సమానానామ్ । పరీతి । ఏతి । ప్రాతస్స
వన ఇతి ప్రాతః-సవనే । గృహ్ణాతి । వజ్రః । వై । షోడశీ । వజ్రః । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-
సవనమ్ । స్వాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । యోనేః । నిరితి । గృహ్ణాతి । సవనేసవన ఇతి సవనే-సవనే ।
అభీతి । గృహ్ణాతి । సవనాత్సవనాదితి సవనాత్-సవనాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రేతి । జనయతి ।
తృతీయసవన ఇతి తృతీయ-సవనే । పశుకామస్యేతి పశు-కామస్య । గృహ్ణీయాత్ । వజ్రః ।
వై । షోడశీ । పశవః । తృతీయసవనమితి తృతీయ-సవనమ్ । వజ్రేణ । ఏవ । అస్మై । తృతీయ
సవనాదితి తృతీయ-సవనాత్ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । న । ఉక్థ్యే । గృహ్ణీయాత్ । ప్రజేతి ప్ర-
జా । వై । పశవః । ఉక్థాని । యత్ । ఉక్థ్యే ॥౪౦॥ గృహ్ణీయాత్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ ।
పశూన్ । అస్య । నిరితి । దహేత్ । అతిరాత్ర ఇత్యతి-రాత్రే । పశుకామస్యేతి పశు-కామస్య ।
గృహ్ణీయాత్ । వజ్రః । వై । షోడశీ । వజ్రేణ । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । అవరుధ్యేత్యవ-రుధ్య ।
రాత్రియా । ఉపరిష్టాత్ । శమయతి । అపీతి । అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమే । రాజన్యస్య ।
గృహ్ణీయాత్ । వ్యావృత్కామ ఇతి వ్యావృత్-కామః । హి । రాజన్యః । యజతే । సాహ్న ఇతి స-
అహ్నే । ఏవ । అస్మై । వజ్రమ్ । గృహ్ణాతి । సః । ఏనమ్ । వజ్రః । భూత్యై । ఇన్ధే । నిరితి ।
వా । దహతి । ఏకవింశమిత్యేక-వింశమ్ । స్తోత్రమ్ । భవతి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-

స్తిత్యై । హరివదితి హరి-వత్ । శస్యతే । ఇన్ద్రస్య । ప్రియమ్ । ధామ ॥౪౧॥ ఉపేతి । ఆప్నోతి । కనీయాగ్ంసి । వై । దేవేషు । ఛన్దాగ్ంసి । ఆసన్న్ । జ్యాయాగ్ంసి । అసురేషు । తే । దేవాః । కనీయసా । ఛన్దసా । జ్యాయః । ఛన్దః । అభి । వీతి । అశగ్ంసన్న్ । తతః । వై । తే । అసురాణామ్ । లోకమ్ । అవృఞ్జత । యత్ । కనీయసా । ఛన్దసా । జ్యాయః । ఛన్దః । అభీతి । విశగ్ంసతీతి వి-శగ్ంసతి । భ్రాతృవ్యస్య । ఏవ । తత్ । లోకమ్ । వృఙ్క్తే । షట్ । అక్షరాణి । అతీతి । రేచయన్తి । షట్ । వై । ఋతవః । ఋతూన్ । ఏవ । ప్రీణాతి । చత్వారి । పూర్వాణి । అవేతి । కల్పయన్తి ॥౪౨॥ చతుష్పద ఇతి చతుః-పదః । ఏవ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । ద్వే ఇతి । ఉత్తరే ఇత్యుత్-తరే । ద్విపద ఇతి ద్వి-పదః । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । అనుష్టుభమిత్యను-స్తుభమ్ । అభి । సమితి । పాదయన్తి । వాక్ । వై । అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । తస్మాత్ । ప్రాణానామితి ప్ర-అనానామ్ । వాక్ । ఉత్తమేత్యుత్-తమా । సమయావిషిత ఇతి సమయా-విషితే । సూర్యే । షోడశినః । స్తోత్రమ్ । ఉపాకరోతీత్యుప-ఆకరోతి । ఏతస్మిన్న్ । వై । లోకే । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । అహన్న్ । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । వజ్రమ్ । భ్రాతృవ్యాయ । ప్రేతి । హరతి । అరుణపిశఙ్గ ఇత్యరుణ-పిశఙ్గః । అశ్వః । దక్షిణా । ఏతత్ । వై । వజ్రస్య । రూపమ్ । సమృద్ధ్యా ఇతి సమ్-ఋద్ధ్యై ॥౪౩॥

॥ లోకో విదుషష్షోడశీ గృహ్యతే యదుక్థ్యే ధామ కల్పయన్తి సప్తచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧౧॥

సువర్గాయ యద్దక్షిణానీ సమిష్టయజూగ్ంష్యవభృథయజూగ్ంషి స్నైవ ప్రజాపతి రేకాదశినీ మిన్ద్రః పత్నియా ఘ్నన్తి దేవావా ఇన్ద్రియన్దేవావా అదాభ్యే దేవా వై ప్రబాహుక్ప్రజాపతి ర్దేవేభ్యస్సురీరి ద్వానషోడశ ద్వైకాదశ ॥౧౧॥ సువర్గాయ యజతి ప్రజాస్సౌమ్యేనగృహ్ణీయాత్ప్రత్య ఇన్ద్రశ్శ్రీర్హ్ణీయాత్ప్రజామ్పశూన్ త్రిచత్వారిగ్ంశత్ ॥౪౩॥ సువర్గాయ వజ్రస్య రూపగ్ం సమృద్ధ్యై

॥ హరిః ఓమ్ ॥ తత్సత్ ॥ షష్ఠకాణ్డే షష్ఠప్రశ్నః కాణ్డశ్చ సమాప్తః ॥